

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO ANALIZ,
DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI

INFORMACJA

Działalność parlamentów w czasie pandemii Covid-19 – wybrane aspekty

Warszawa 11 czerwca 2021 r.

Informacja powstała na zlecenie przewodniczącego Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą senatora Kazimierza Ujazdowskiego, składa się z dwóch części¹:

- I. analiza aktualnych informacji uzyskanych od parlamentów współpracujących w ramach ECPRD² (Europejskie Centrum Badań Parlamentarnych i Dokumentacji) będących odpowiedziami na zdane pytania sformułowane na podstawie wytycznych senatora,
- II. analiza dostępnych do tej pory informacji również w oparciu o już istniejące raporty i dane ECPRD.

I.

W związku ze zleceniem do izb parlamentarnych parlamentów członków ECPRD skierowane zostały następujące pytania:

1. *Ile razy izba parlamentu obradowała na posiedzeniu plenarnym we wskazanym okresie (od 1 marca 2020 r. do 31 marca 2021 r.)? Ile ustaw zostało uchwalonych w porównaniu z okresem przed pandemią? Chodzi nam konkretnie o porównanie lat 2018 oraz 2019 do ostatniego okresu, tj. od marca 2020 do końca marca 2021.*
2. *Czy w okresie od 1 marca 2020 r. do 31 marca 2021 r. przyjęto przepisy przewidujące przekazanie kompetencji prawodawczych władzy wykonawczej?*
3. *Jakie były formy udziału przedstawicieli rządu w debatach plenarnych i komisyjnych? Jak często szefowie rządów występowali na forum parlamentu?*
4. *Czy w izbie parlamentu dochodziło do wymiany informacji (np. spotkań, wideokonferencji, itp.) z członkami Komisji Europejskiej? Jeśli tak, to ile razy? Czy opublikowano jakieś wewnętrzne raporty parlamentarne z zakresu ewaluacji polityk publicznych UE w ciągu ostatnich 3 lat?*

Na podstawie analizy informacji udzielonych przez parlamenty Austrii, Bułgarii, Chorwacji, Cypru, Czech, Estonii, Finlandii, Francji, Grecji, Irlandii, Litwy, Luksemburga, Łotwy, Niderlandów, Niemiec, Portugalii, Słowacji, Słowenii, Węgier oraz Włoch sporządzono poniższe zestawienia tabelaryczne (dwie tabele).

Tabela 1.

Kraj	Praca Parlamentu w 2018 r.	Praca parlamentu w 2019 r.	Praca parlamentu w okresie od 1.03.2020 do 31.01.2021	Czy doszło do powierzenia kompetencji prawodawczych egzekutywie
Austria (Rada Narodowa)	Liczba posiedzeń: 52 Liczba rozpatrzonych projektów ustaw: 116	Liczba posiedzeń: 38 Liczba rozpatrzonych projektów ustaw: 93	Liczba posiedzeń: 81 Liczba rozpatrzonych projektów ustaw: 228	Nie
Bułgaria	Liczba przyjętych ustaw: 146	Liczba przyjętych ustaw: 124	Liczba posiedzeń: 127	Nie

¹ Opracowanie nie obejmuje polskich danych.

² European Center for Parliamentary Research and Documentation
<https://ecprd.secure.europarl.europa.eu/ecprd/public/page/ecprd-network>

Kraj	Praca Parla- mentu w 2018 r.	Praca parla- mentu w 2019 r.	Praca parla- mentu w okresie od 1.03.2020 do 31.01.2021	Czy doszło do powie- rzenia kompetencji prawodawczych egze- kutywie
			Liczba przyję- tych ustaw: 159	
Chorwacja	(marzec 2018- marzec 2019) Liczba dni ob- rad: 119 Liczba przyję- tych ustaw: 405	(marzec 2019- marzec 2020) Liczba dni ob- rad ³ : 106 Liczba przyję- tych ustaw: 250	(marzec 2020- marzec 2021) Liczba dni ob- rad: 107 Liczba przyję- tych ustaw: 135	Nie
Cypr	(sesja parla- mentarna 2018-2019) Liczba przyję- tych ustaw: 239	(sesja parla- mentarna 2019-2020) Liczba przyję- tych ustaw: 227	(2020-kwiecień 2021) Liczba przyję- tych ustaw: 299	Konstytucja cypryjska nie przewiduje możliwości przekazania kompetencji prawodawczych władzy wykonawczej. Tym niemniej istnieje podstawa prawna do uchwalenia przez władzę wykonawczą prawodawstwa wtórnego I tak, <i>ustawa 27 (I) /2020 o środkach nadzwyczajnych podjętych przez Ministerstwo Pracy, Opieki Społecznej i Ubezpieczeń Społecznych</i> w celu zwalczania pandemii COVID-19, przyznaje ministrowi kompetencje do określenia w drodze decyzji warunków dot. usprawiedliwionej nieobecności i przyznawania świadczeń związanych w związku z pandemią.
Czechy (Izba Poselska)	Liczba dni ob- rad: 77 Liczba rozpa- trzonych pro- jektów ustaw:52	Liczba dni ob- rad: 79 Liczba rozpa- trzonych pro- jektów ustaw:69	Liczba dni ob- rad: 96 Liczba rozpa- trzonych pro- jektów ustaw: 112	Nie
Estonia	Liczba dni ob- rad: 122 Liczba przyję- tych ustaw: 107	Liczba dni ob- rad: 102 Liczba przyję- tych ustaw: 83	Liczba dni ob- rad: 123 Liczba przyję- tych ustaw: 105	Nie
Finlandia	(1.03.2018- 31.03.2019) Liczba posie- dzeń: 166 Liczba przyję-	(1.03.2019- 31.03.2020). Liczba posie- dzeń: 134 Liczba przyję-	(1.03.2020- 31.03.2021). Liczba posie- dzeń: plenar- nych: 187	Nie. Należy jednak zaznaczyć, że w <i>ustawie o uprawnieniach nadzwyczajnych</i> przewidziana jest przewi-

³ Niektóre parlamenty odpowiadały podając liczbę posiedzeń, niektóre podając liczbę dni obrad, niektóre nie udzieliły odpowiedzi.

Kraj	Praca Parla- mentu w 2018 r.	Praca parla- mentu w 2019 r.	Praca parla- mentu w okresie od 1.03.2020 do 31.01.2021	Czy doszło do powie- rzenia kompetencji prawodawczych egze- kutywie
	tych ustaw: 1448	tych ustaw: 472	Liczba przyję- tych ustaw: 760	dziana specjalna procedu- ra, która pozwala wła- dzom korzystać z takich uprawnień – wyłącznie w uzasadnionych sytuacjach i zgodnie ze ściśle okre- ślonymi warunkami. W dniu 16 marca 2020 r. a następnie w dniu 1 marca 2021 r. rząd ogłosił stan wyjątkowy z powodu pan- demii i na podstawie w/w ustawy skierował do par- lamentu szereg dekretów, które legislatura (z jed- nym wyjątkiem) zaakcep- towała.
Francja (Zgroma- dzenie Na- rodowe)	(1.03.2018- 31.03.2019) Liczba posie- dzeń: 405 Liczba dni ob- rad: 180	(1.03.2019- 31.03.2020) Liczba posie- dzeń: 362 Liczba dni ob- rad: 167	Liczba posie- dzeń: 350 Liczba dni ob- rad: 169	Zgodnie z art. 38 Konstytu- cji rząd francuski może zwrócić się do parlamentu o zezwolenie na podjęcie środków, które są z zakre- su ustawy. <i>Ustawa nadzwyczajna nr 2020-290 z dnia 23 mar- ca 2020 r. o zwalczaniu epidemii COVID-19</i> zawie- ra artykuł upoważniający rząd do podejmowania rozporządzeń.
Grecja	Liczba przyję- tych ustaw: 77	Liczba przyję- tych ustaw: 64	Liczba posie- dzeń: 214 Liczba przyję- tych ustaw: 118	Nie. Jednakże rząd korzystał z przepisu konstytucji, który daje możliwość przyjmowa- nia aktów o charakterze ustawodawczym w celu podejmowania pilnych działań w sytuacji zagro- żenia. Akty takie w ciągu 40 dni powinny być przed- łożone parlamentowi do zatwierdzenia.
Irlandia (obie izby)	(1.03.2018- 1.03.2019) Liczba dni ob- rad Izby Depu- towanych: 117 Liczba dni ob- rad Senatu: 107 Liczba przyję-	(1.03.2019- 1.03.2020) Liczba dni ob- rad Izby Depu- towanych: 86 Liczba dni ob- rad Senatu: 98 Liczba przyję- tych ustaw od	Liczba dni ob- rad Izby Depu- towanych: 105 Liczba dni ob- rad Senatu: 63 Liczba przyję- tych ustaw: 37	Nie. Jednakże dwie kluczowe ustawy przyjęte w drodze zwykłej procedury usta- wodawczej, w celu z zwal- czania pandemii COVID- 19, (<i>Ustawa o zdrowiu z 2020 r. oraz Ustawa o środkach nadzwyczaj-</i>

Kraj	Praca Parla- mentu w 2018 r.	Praca parla- mentu w 2019 r.	Praca parla- mentu w okresie od 1.03.2020 do 31.01.2021	Czy doszło do powie- rzenia kompetencji prawodawczych egze- kutywie
	tych ustaw od stycznia do grudnia: 44	stycznia do grudnia: 54		<i>nnych podjętych w intere- sie publicznym z 2020 r.)</i> nadały Ministrowi Zdro- wia szerokie uprawnienia do wprowadzenia ograni- czeń praw i wolności jed- nostek w oparciu o rozpo- rządzenia.
Litwa	(10.03.2018- 10.03.2019) Liczba posie- dzeń: 120 Liczba przyję- tych ustaw: 709	(10.03.2019- 10.03.2020) Liczba posie- dzeń: 111 Liczba przyję- tych ustaw: 624	(10.03.2020- 31.03.2021) Liczba posie- dzeń: 117 Liczba przyję- tych ustaw: 647	Nie. Wszystkie ograniczenia związane z pandemią Co- vid-19 zostały wprowa- dzone na podstawie rzą- dowych aktów wykonaw- czych, zgodnie z obowią- zującym na Litwie porząd- kiem prawnym.
Luksemburg	Liczba przyję- tych ustaw: 167	Liczba przyję- tych ustaw: 102	Liczba posie- dzeń: 76 Liczba przyję- tych ustaw: 218.	Tak. W dniu 18 marca 2020 r. rząd opublikował <i>rozpo- rządzenie Wielkiego Księ- cia o stanie klęski.</i>
Łotwa		Liczba przyję- tych ustaw: 296	Liczba posie- dzeń: plenar- nych: 132. Liczba przyję- tych ustaw: 231	W okresie od 12 marca 2020 r. (z przerwą od 10 czerwca 2020 r. do 8 li- stopada 2020 r.) do 6 kwietnia 2021 r. na Łotwie ogłaszane były stany nad- zwyczajne. Podczas obo- wiązywania stanu nad- zwyczajnego Rada Mini- strów mogła ograniczać uprawnienia organów administracji państwowej i samorządowej, jak rów- nież osób fizycznych i prawnych, a także nakła- dać na nie dodatkowe obowiązki.
Niderlandy	(2018 / 2019). Liczba posie- dzeń: 782 Liczba przyję- tych ustaw: 221	(2019/2020). Liczba posie- dzeń: 732 Liczba przyję- tych ustaw: 221	Liczba posie- dzeń plenar- nych: 462 Liczba przyję- tych ustaw: 249	Tak – <i>tymczasowa usta- wa o obostrzeniach CO- VID-19.</i>
Niemcy (Bundestag)	Liczba sesji : 67 Liczba przyję- tych ustaw: 67	Liczba sesji plenarnych: 66 Liczba przyję- tych ustaw: 127	Liczba sesji plenarnych: 72 Liczba przyję- tych ustaw: 178	Nie. Jednak w oparciu o art. 80 ustawy zasadniczej1 Bun- destag korzystał z możli- wości upoważnienia rządu federalnego, ministra fe- deralnego lub rządów kra-
Niemcy (Bundestrat)	Liczba posie- dzeń: 10 Liczba przyję-	Liczba posie- dzeń: 11 Liczba przyję-	Liczba posie- dzeń: 17 Liczba przyję-	

Kraj	Praca Parla- mentu w 2018 r.	Praca parla- mentu w 2019 r.	Praca parla- mentu w okresie od 1.03.2020 do 31.01.2021	Czy doszło do powie- rzenia kompetencji prawodawczych egze- kutywie
	tych ustaw: 64	tych ustaw: 125	tych ustaw: 173	jów związkowych do wy- dawania rozporządzeń.
Portugalia	Liczba przyję- tych ustaw: 71	Liczba przyję- tych ustaw: 124	Liczba posie- dzeń plenar- nych: 94 Liczba przyję- tych ustaw: 101	Nie
Słowacja	Liczba sesji: 14 Liczba dni obr- rad: 63	Liczba sesji: 17 Liczba dni obr- rad: 67	Liczba sesji: 25 Liczba dni obr- rad: 92 Liczba przyję- tych ustaw: 163	Nie. Istniały już ramy prawne, które mają zasto- sowanie podczas stanów nadzwyczajnych. W sytua- cji pandemii jednym z wprowadzonych rozwią- zań było nadanie Urzę- dowi Zdrowia Publicznego uprawnienia do wydawa- nia normatywnych aktów prawnych (dekretów).
Słowenia	Liczba sesji: 36 Liczba przyję- tych ustaw: 79	Liczba sesji: 23 Liczba przyję- tych ustaw: 95	Liczba sesji: 49 Liczba przyję- tych ustaw: 103	Nie
Węgry	(01.03.2018. – 31.03.2019) Liczba posiedzeń: 23 Liczba dni obrad: 65 Liczba przyjętych ustaw: 159		Liczba posie- dzeń: 30 Liczba dni obr- rad: 78 Liczba przyję- tych ustaw: 183	Parlament działał normal- nie i sprawował wszystkie funkcje w tym okresie. Tym niemniej uchwalone zostały dwie ustawy, które przewidywały przekazanie władzy wykonawczej kompetencji ustawodaw- czych w określonym za- kresie (na froncie walki z pandemią) w okresie od 1 marca 2020 r. do 31 mar- ca 2021 r. (żadna z tych ustaw już nie obowiązuje).
Włochy	Liczba przyję- tych wszystkich ustaw: 95	Liczba przyję- tych wszystkich aktów ustawo- dawczych: 120	Liczba przyję- tych wszystkich aktów ustawo- dawczych: 169	Rząd korzystał z instru- mentów, które przewiduje art. 77 konstytucji, tj. de- kretów z mocą ustawy, które mogą być wydawane w przypadkach nadzwyc- zajnych konieczności i pilnej okoliczności. Dekrety tracą moc prawną od dnia wejścia w życie, jeżeli w ciągu 60 dni nie zostaną zatwierdzone przez obie izby parlamen- tu.

Tabela 2.

Kraj	Wystąpienia przedstawicieli rządu od 1 marca 2020 do 31 marca 2021 r.	Wystąpienia i kontakty z przedstawicielami Komisji Europejskiej od 1 marca 2020 do 31 marca 2021 r.
Austria (obie izby)	Łącznie 25 wystąpień szefa rządu w obu izbach, w tym: 8 deklaracji politycznych, 9 odpowiedzi na pilne zapytania i pilne wnioski, udział w czterech debatach na aktualne tematy i jednej na aktualne tematy związane z UE, a także w dwóch debatach związanych z punktami porządku obrad, jak również 25 wystąpień w ramach tury pytań.	Łącznie cztery przypadki wymiany informacji między parlamentarzystami z obu izb austriackiego a komisarzami unijnymi: jeden raz w 2020 r. trzy razy w 2021 r. jak również w dniu 7 kwietnia 2021 r.
Bułgaria	Udział premiera w debacie parlamentarnej po wprowadzeniu w czasie stanu wyjątkowego, której tematem była: „obecna sytuacja w kraju w związku z wprowadzeniem stanu wyjątkowego w celu walki z Covid-19 oraz skuteczność podejmowanych działań w obszarze ochrony zdrowia, gospodarki i życiu społecznym”.	
Chorwacja		Komisja do Spraw Unii Europejskiej oraz Komisja Sprawiedliwości Sądownictwa odbyły wspólne posiedzenie w dniu 17 lutego 2021 r., w którym udział wziął unijny komisarz ds. sprawiedliwości Didier Reynders.
Cypr	Cypr jest republiką z prezydenckim systemem rządów. Ministrowie i funkcjonariusze publiczni wzywani są na posiedzenia komisji parlamentarnych w celu udzielenia informacji czy też przedstawienia stanowiska w danej sprawie. Nie jest przewidziane, by prezydent Republiki, który jest głową państwa i rządu, wygłaszał oświadczenia przed Izbą.	W dniu 3 marca 2021 r. komisarz UE ds. Sprawiedliwości, Didier Reynders, uczestniczył wraz z grupą parlamentarzystów w telekonferencji dotyczącej pierwszego rocznego raportu KE na temat praworządności – w części poświęconej Cyprowi.
Czechy (Izba Poselska)	Premier zabierał w Izbie głos ok. 27 razy, przede wszystkim w kwestiach związanych z przedłużeniem stanu wyjątkowego, ulgami podatkowymi dla gmin, budżetem państwa, stanowiskiem rządu w sprawie planu	W kwietniu 2021 r. odbyła się wideokonferencja na temat dot. kwestii praworządności z udziałem czeskich parlamentarzystów i komisarz Věra Jourová.

Kraj	Wystąpienia przedstawicieli rządu od 1 marca 2020 do 31 marca 2021 r.	Wystąpienia i kontakty z przedstawicielami Komisji Europejskiej od 1 marca 2020 do 31 marca 2021 r.
Estonia	<p>naprawczego UE, oraz prawem podatkowym.</p> <p>W związku z pandemią COVID-19 premier wydał pięć oświadczeń politycznych. Ponadto premier złożył cztery deklaracje polityczne przed parlamentem: w sprawie budżetu uzupełniającego, w związku z planem odbudowy gospodarki w UE, w związku z projektem przyszłorocznego budżetu państwa oraz z okazji przedłożenia narodowej długoterminowej strategii rozwoju "Estonia 2035". Przedstawiciele rządu brali czynny udział w posiedzeniach plenarnych i komisyjnych (zarówno fizycznie, jak i za pośrednictwem połączenia wideo).</p>	<p>Komisja do Spraw Unii Europejskiej odbyła 9 spotkań komisarzami UE – większość z nich w ramach COSAC (oraz w formie wirtualnej).</p>
Finlandia	<p>Przedstawiciele rządu uczestniczyli jak zwykle w debatach plenarnych.</p> <p>Rozpatrzono ok. 280 propozycji rządu, 6 zapowiedzi premiera, 7 raportów rządowych, 9 komunikatów rządowych.</p> <p>Ministrowie odpowiedzieli na 234 zapytań w ramach tury pytań oraz na 1156 interpelacji.</p> <p>Podczas debat parlamentarnych premier Sanna Marin zabrała głos 258 razy.</p>	<p>Cztery przypadki wymiany informacji z komisarzami UE.</p> <p>23 października 2020 r. Wielka Komisja odbyła wideokonferencję z wiceprzewodniczącym ds. promowania europejskiego stylu życia Margaritsem Schinasem. Tematem spotkania był wniosek Komisji Europejskiej w sprawie Paktu Migracyjno-Azylowego.</p> <p>W dniu 29 października 2020 r. Wielka Komisja odbyła wideokonferencję w której udział wzięli wiceprzewodnicząca KE do spraw wartości i przejrzystości Věra Jourova oraz komisarz UE ds. sprawiedliwości Didier Reynders.</p> <p>Tematem spotkania była zasada państwa prawa i jej stosowanie w państwach członkowskich.</p> <p>W dniu 23 listopada 2020 r. Wielka Komisja omawiała zagadnienie Europejskiej Agencji Cyfrowej z Margrethe Vestager – wiceprzewodniczącą KE ds. Europy na miarę ery cyfrowej oraz komisarz ds. konkurencji.</p> <p>Głównym tematem kolejnej wideokonferencji z udziałem członków Wielkiej Komisji i unijnego komisarza Didiera Reyndersa w dniu 4 lutego 2021 r. była zasada państwa prawa oraz raport Komisji na temat prawow-</p>

Kraj	Wystąpienia przedstawicieli rządu od 1 marca 2020 do 31 marca 2021 r.	Wystąpienia i kontakty z przedstawicielami Komisji Europejskiej od 1 marca 2020 do 31 marca 2021 r.
Francja Zgromadzenie Narodowe)	<p>Obecnie urzędujący premier Jean Castex, trzykrotnie przemawiał do deputowanych Zgromadzenia Narodowego:</p> <p>w lipcu 2020 r. wygłosił przemówienie inauguracyjne, w październiku 2020 zabrał głos w jednej z debat(bez głosowania), a w kwietniu 2021 r. wziął udział w debacie zakończonej głosowaniem.</p> <p>Jego poprzednik, Edouard Philippe, wygłosił przemówienie w dniu 28 kwietnia 2020 r., prezentując narodową strategię znoszenia obostrzeń.</p> <p>Należy zaznaczyć, że każdy premier bierze udział w cotygodniowej sesji pytań do rządu.</p>	<p>Wysłuchiwanie unijnych komisarzy i wyższych urzędników Komisji Europejskiej, w szczególności na posiedzeniach Komisji ds. UE Zgromadzenia Narodowego odbywało się bez większych zakłóceń (obecni osobiście lub forma wideokonferencji).</p> <p>W dniu 9 marca 2021 r. na pytania członków Komisji ds. Unii Europejskiej oraz Komisji Spraw Zagranicznych odpowiadał Valdis Dombrovskis, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za gospodarkę oraz za handel.</p> <p>W dniu 2 lutego 2021 r. na posiedzeniu Komisji Gospodarki i Komisji Finansów miało miejsce wysłuchanie Michela Barniera, głównego negocjatora unijnego ds. stosunków z Wielką Brytanią</p> <p>W dniu 7 grudnia 2020 r. w posiedzeniu Komisji ds. Europejskich i Komisji Prawnej uczestniczył Didier Reynders, europejski komisarz ds. Sprawiedliwości.</p> <p>W dniu 24 listopada 2020 r. Mariya Gabriel, europejska komisarz ds. innowacji, badań naukowych, kultury, edukacji i młodzieży była obecna na posiedzeniu Komisji ds. Europejskich oraz Komisji ds. Kultury.</p>
Francja (Senat)	<p>Przedstawiciele rządu osobiście uczestniczyli w posiedzeniach plenarnych, a Prezes Rady Ministrów – na podstawie art. 50-1 Konstytucji – złożył na co najmniej 5 oświadczeń posiedzeniach plenarnych:</p> <p>W sprawie sytuacji zdrowotnej w okresie pandemii, strategii szczepień w walce z Covid-19, reakcji na kryzys zdrowotny, wykorzystania innowacji cyfrowych w zwalczaniu Covid-19 oraz narodowej strategii znoszenia obostrzeń</p> <p>Ponadto premier często bierze udział w sesjach pytań ustnych.</p>	<p>W Senacie francuskim odbywają się regularne wysłuchania unijnych komisarzy (obecnie w formie wideokonferencji). Ostatnio w dniu 15 kwietnia 2021 r miało miejsce wysłuchanie komisarza ds. środowiska, oceanów i rybołówstwa Virginijusa Sinkeviciusa, a poprzednio, w dniu 30 marca 2021 r. komisarza ds. rynku wewnętrznego Thierry'ego Bretona.</p>
Grecja	Przedstawiciele rządu uczestniczyli zarówno w obradach ple-	Trzy przypadki wymiany informacji z komisarzami UE.

Kraj	Wystąpienia przedstawicieli rządu od 1 marca 2020 do 31 marca 2021 r.	Wystąpienia i kontakty z przedstawicielami Komisji Europejskiej od 1 marca 2020 do 31 marca 2021 r.
	<p>narnych, jak i komisyjnych, a premier miał liczne wystąpienia w parlamencie. Oświadczenia te miały formę tzw. komunikatów i dotyczyły w głównej mierze zagadnienia kryzysu zdrowotnego. Poza tym premier zabierał głos w ramach tury pytań do premiera (zwykle w każdy piątek). Ponadto szef rządu uczestniczył w licznych debatach na temat projektów ustaw o istotnym znaczeniu dla obywateli.</p>	<p>W dniu 11.02.2021 r. w obecności ministra sprawiedliwości Costasa Tsiarasa, komisarz ds. sprawiedliwości Didier Renders uczestniczył we wspólnym posiedzeniu Specjalnej Komisji Stałej ds. Spraw Europejskich oraz Komisji Stałej ds. Administracji Publicznej, Porządku Publicznego i Sprawiedliwości (w formie telekonferencji). Tematem było pierwsze roczne sprawozdanie na temat praworządności w UE, W dniu 18.02.2021 r., w ramach wspólnych obchodów 40. rocznicy przystąpienia Grecji do EWG, odbyło się specjalne posiedzenie Komisji ds. Europejskich greckiego parlamentu. Głos zabrał m. in. wiceprzewodniczący Parlamentu Europejskiego Dimitris Papadimoulis. Wiceprzewodniczący KE, odpowiedzialny za promocję naszego europejskiego stylu życia KE Margaritis Schinas, przebywał w Grecji w dniach 4-7 marca 2021 roku. Uczestniczył, m. in. we wspólnym posiedzeniu Specjalnej Komisji Stałej ds. Europejskich oraz Komisji Stałej ds. Administracji Publicznej, Porządku Publicznego i Sprawiedliwości.</p>
Irlandia	<p>Zarówno premier jak i pozostali ministrowie wydawali oświadczenia w związku z pandemią, uczestniczyli w przesłuchaniach, debatach nad wnioskami i oświadczeniami, a także nad projektami ustaw przygotowanymi przez ich resorty. Minister finansów przedstawił plany dotyczące budżetu. Ministrowie regularnie uczestniczą w posiedzeniach komisyjnych.</p>	<p>W dniu 9 marca 2021 r. Didier Reyners, unijny komisarz ds. Sprawiedliwości, wziął udział w posiedzeniu w Komisji Wspólnej ds. Unii Europejskiej r. I przedstawił pierwszy roczny raport Komisji na temat praworządności. W dniu 9 grudnia 2020 r., komisarz ds. usług finansowych, stabilności finansowej i unii rynków kapitałowych Mairéad McGuinness uczestniczyła w posiedzeniu Komisji Wspólnej ds. Finansów, Wydatków Publicznych i Reform z udziałem premiera Irlandii. W dniu 16 lutego 2021 r. wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej Maroš Šefčovič wziął udział w posiedzeniu Komisji Wspólnej ds. Unii Europejskiej, poświęconemu protokołowi dot. Irlandii Północnej.</p>

Kraj	Wystąpienia przedstawicieli rządu od 1 marca 2020 do 31 marca 2021 r.	Wystąpienia i kontakty z przedstawicielami Komisji Europejskiej od 1 marca 2020 do 31 marca 2021 r.
Litwa	W większości przypadków premier jest obecny podczas zadawania pytań parlamentarnych. i co najmniej 50 razy odpowiedział na pytania ustne na posiedzeniach plenarnych (nie uwzględniając posiedzeń komisyjnych). Należy zauważyć, że w sytuacji pandemii na posiedzenia komisji najczęściej zapraszany był minister zdrowia.	Na zaproszenie Komisji Stałej ds. Europejskich komisarzy unijny Virginijus Sinkevičius wygłosił prezentację na temat programu prac Komisji na 2021 rok. Komisarz Sinkevičius wziął również udział w debacie Komisji do w dniu 30 kwietnia 2021 r. dot. konferencji w sprawie przyszłości Europy. W dniu 31 marca 2021 r. Komisarz unijny Didier Reynders uczestniczył w wideokonferencji z członkami j Komisji Stałej Prawnej.
Luksemburg	Ministrowie uczestniczyli osobiście w posiedzeniach plenarnych. Ze względu na fakt, iż posiedzenia komisyjne odbywały się w sposób zdalny, również przedstawiciele rządu uczestniczyli w nich zdalnie. Uwzględniając jedynie najważniejsze wystąpienia premiera (a zatem pomijając odpowiedzi na zapytania, prezentowanie ustaw, reakcje na wystąpienie deputowanego itp.), miało miejsce 10 takich wystąpień.	Pięć przypadków wymiany informacji z komisarzami UE. Ponadto, tak jak dotychczas, minister spraw zagranicznych zdawał regularne relacje z dyskusji odbywających się na szczeblu europejskim.
Łotwa	W dniu 11 marca 2021 r. premier przekazał raport z podjętych i planowanych przez rząd działań. Przedstawiciele rządu uczestniczyli w tym okresie zdalnie w debatach plenarnych i komisyjnych.	Między innymi w dniu 12 lutego 2021 r. posłowie odbyli zdalne spotkanie z wiceprzewodniczącą ds. wartości i przejrzystości Věrou Jourovou na temat Europejskiego Planu Działań na rzecz Demokracji.
Niderlandy	Deputowani, tak jak dotychczas, debatowali na tematy bieżące i w sprawach regulacji prawnych. Odnotowano 46 wystąpień szefa rządu.	
Niemcy (Bundestag)	8 przemówień Kanclerza Federalnego na posiedzeniu plenarnym, 9 oświadczeń rządu, 7 oświadczeń rządu dot. pandemii Covid-19, a także 21 tur pytań do rządu federalnego.	Dwanaście przypadków wymiany informacji z komisarzami UE (w tym osiem w formie wirtualnej). Ponadto, z uwagi na fakt, że Niemcy sprawowały prezydencję w Radzie Unii Europejskiej w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2020 r., komisarze unijni partycypowali w spotkaniach międzyparlamentarnych jako główni

Kraj	Wystąpienia przedstawicieli rządu od 1 marca 2020 do 31 marca 2021 r.	Wystąpienia i kontakty z przedstawicielami Komisji Europejskiej od 1 marca 2020 do 31 marca 2021 r.
		prelegenci.
Niemcy (Budesrat)	33 Przemówienia członków rządu federalnego i jedno 1 kancлера.	Odbyło się kilka spotkań dwustronnych.
Portugalia	Premier uczestniczył w 42 debatach podczas sesji plenarnych. Prezes Rady Ministrów wziął udział w dwóch nowych rodzajach debat na temat kwestii dot. ogłoszenia i obowiązywania stanu wyjątkowego w związku z pandemią COVID-19.	<p>W dniu 2 czerwca 2020 r. odbyło się wysłuchanie Elisy Ferreiry, komisarz ds. spójności i reform w sprawie wniosków Komisji Europejskiej dot. planu odbudowy dla Europy, wieloletnich ram finansowych 2021-27 oraz zrewidowanego programu prac Komisji na 2020 rok. (w formie wideokonferencji).</p> <p>W dniu 16 lipca 2020 r. odbyło się wysłuchanie Michela Barniera, głównego negocjatora unijnego ds. stosunków z Wielką Brytanią (w formie wideokonferencji przy drzwiach zamkniętych).</p> <p>W dniu 12 stycznia 2021 r. odbyło się wysłuchanie publiczne dot. programu prac Komisji Europejskiej z fizycznym udziałem komisarz ds. spójności i reform Elisy Ferreiry.</p> <p>W dniu 2 lutego 2021 r. miało miejsce wysłuchanie komisarza ds. sprawiedliwości Didiera Reyndersa poświęcone rocznemu sprawozdaniu na temat stanu praworządności w Unii Europejskiej (w formie wideokonferencji).</p> <p>W dniu 11 lutego 2021 odbyło się wysłuchanie wiceprzewodniczącej KE Dubravki Šuicy dot. konferencji w sprawie przyszłości Europy (w formie wideokonferencji);</p> <p>W dniu 23 kwietnia 2021r. miało miejsce wysłuchanie komisarza ds. Rynku wewnętrznego Thierry'ego Bretona w sprawie strategii szczepień UE (spotkanie fizyczne).</p> <p>Ponadto odnotowano szereg wydarzeń z udziałem komisarzy unijnych w ramach wymiaru parlamentarnego portugalskiej prezydencji w Radzie Unii Europejskiej</p>
Słowacja	Brak danych o liczbie wystąpień szefa rządu.	W 2020 roku wiceprzewodniczący KE Maroš Šefčovič przedstawił na posiedzeniu Komisji do Spraw Unii Europejskiej, program prac Komisji na 2021 r. Parlamentarzyści poruszy-

Kraj	Wystąpienia przedstawicieli rządu od 1 marca 2020 do 31 marca 2021 r.	Wystąpienia i kontakty z przedstawicielami Komisji Europejskiej od 1 marca 2020 do 31 marca 2021 r.
		<p>li w trakcie spotkania kwestie takie jak: działalność KE (głównie unijna strategia dotycząca szczepień), wieloletnie ramy finansowe, Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, stosunki transatlantyczne i polityka klimatyczna.</p> <p>Odbyła się również wideokonferencja w której uczestniczyli Věra Jourova i Didier Reynders. Przedmiotem dyskusji na posiedzeniu Komisji do Spraw Unii Europejskiej był raport na temat praworządności.</p> <p>W 2021 roku Věra Jourová uczestniczyła w posiedzeniu Komisji do Spraw Unii Europejskiej (w formie wideokonferencji).</p> <p>Przewodniczący Komisji do Spraw Unii Europejskiej Tomáš Valášek odbył rozmowę ze Stellą Kyriakides na temat dostaw szczepionek.</p>
Słowenia (Zgromadzenie Państwowe)	Pytania parlamentarne i wnioski były procedowane w normalnym trybie. Szef rządu w ramach pytań parlamentarnych kilkakrotnie odpowiadał na pytania dotyczące pandemii Covid-19.	Cztery przypadki wymiany informacji z komisarzami UE od początku pandemii COVID-19. Dwóch komisarzy unijnych : Didier Reynders i Janez Lenarčič uczestniczyło w wideokonferencjach , a także spotkało się osobiście z reprezentantami Zgromadzenia Narodowego w jego siedzibie.
Węgry	Formy udziału przedstawicieli rządu w debatach plenarnych i komisyjnych były niemal takie same, jak przed pandemią – uczestnictwo w posiedzeniach plenarnych i posiedzeniach komisji, w tym także w przesłuchaniach komisyjnych. Nastąpiła tylko jedna tymczasowa zmiana: od marca 2020 r. do końca roku nie było interpelacji ani pytań ustnych. Premier 151 razy zabierał głos na posiedzeniach.	Jedna wideokonferencja z udziałem unijnego komisarza.
Włochy	W Izbie Deputowanych przedstawiono 11 informacji rządu (głównie ministra zdrowia) jak również 5 informacji szefa rządu na temat m. in. sytuacji epidemiologicznej, działań podejmowanych w celu zwalczania pandemii Covid-19 oraz jej negatyw-	W okresie od marca 2020 do kwietnia 2021 Izba Deputowanych przeprowadziła 11 wysłuchań unijnych komisarzy.

Kraj	Wystąpienia przedstawicieli rządu od 1 marca 2020 do 31 marca 2021 r.	Wystąpienia i kontakty z przedstawicielami Komisji Europejskiej od 1 marca 2020 do 31 marca 2021 r.
	nych skutków, jak również kampanii szczepień. W Senacie 7 informacji przedstawionych przez poszczególnych przedstawicieli rządu i 5 informacji premiera o podobnym charakterze.	

Należy zauważyć, iż zdecydowana większość izb parlamentarnych poinformowała, że w okresie ostatnich trzech lat nie opublikowała żadnych wewnętrznych raportów z zakresu ewaluacji polityk publicznych UE.

Wyjątkiem jest parlament francuski, gdzie działają aktywnie zarówno Komisja ds. Europejskich w Zgromadzeniu Narodowym, jak i Komisja ds. Europejskich w Senacie. W ostatnim czasie, komisja działająca w Zgromadzeniu Narodowym opublikowała raporty dotyczące kwestii: transpozycji dyrektyw europejskich (kwiecień 2021), polityki przemysłowej UE (marzec 2021), neutralności klimatycznej w Europie do roku 2050 (styczeń 2021) oraz bezpieczeństwa żywnościowego w UE (grudzień 2020). Komisja senacka natomiast, opublikowała od stycznia 2018 roku 31 takich sprawozdań, dostępnych pod adresem: <http://www.senat.fr/europe/rap.html>.

Ponadto, w Kancelarii parlamentu Estonii, powstała w 2018 roku grupa robocza, której zadaniem była analiza procedur dotyczących spraw unijnych w *Riigikogu*. Pod koniec roku grupa ta przygotowała wewnętrzny raport parlamentarny, zawierający sugestie dot. usprawnienia tego rodzaju procedur w parlamencie estońskim.

II.

ŚRODKI PODJĘTE W PARLAMENTACH W ZWIĄZKU Z COVID-19⁴

Ogólne trendy

Większość parlamentów od początku pandemii stosuje środki sanitarne i zapobiegawcze, które, w ostatnim czasie, w wielu izbach uległy zaostrzeniu. Wystąpił niewielki wzrost przypadków zmiany kalendarzy prac parlamentarnych w porównaniu do lat poprzednich. Jeszcze więcej parlamentów zaczęło stosować obrady zdalne, zarówno podczas posiedzeń plenarnych, jak i posiedzeń komisji. Praca zdalna stała się również regułą w odniesieniu do pracowników administracji parlamentarnej (z wyjątkiem pracowników, których praca jest niezbędna dla prawidłowego funkcjonowania parlamentów).

Obowiązkowe zakrywanie nosa i ust w pomieszczeniach parlamentu

Parlamenty, w których noszenie maski jest obowiązkowe	Parlamenty, w których zaleca się noszenie maski	Parlamenty, w których noszenie maski obowiązuje z wyłączeniem posłów
Belgia, Bułgaria, Cypr, Republika Czeska (obie izby), Parlament Europejski (także deputowani podczas zabierania głosu), Finlandia, Francja (obie izby), Niemcy (obie izby), Grecja, Węgry, Włochy (obie izby), Łotwa, Litwa, Luksemburg, Holandia (obie izby), Rumunia (obie izby), Hiszpania (obie izby), Republika Słowacka, Słowenia (obie izby), Szwajcaria	Estonia, Irlandia, Malta Szwecja (tam, gdzie dystans społeczny nie jest możliwy), Wielka Brytania (obie izby), Senat Stanów Zjednoczonych.	Austriacka Rada Narodowa, duński Folketinget (maski są obowiązkowe tylko dla gości)

W fińskiej Eduskuncie i niemieckim Bundestagu obowiązkowe jest używanie masek typu FFP2 / FFP3

⁴ Stan na 15.02.2021 r. z wyjątkiem Bundestagu (30.03.2021 r.), Bundesratu (19.04.2021 r.) i Parlamentu Węgier (18.03.2021 r.)

Zmiany w kalendarzu parlamentarnym

Niemal wszystkie parlamenty od początku pandemii wskazywały, że nie zmieniały terminów prac parlamentarnych. Od grudnia ubiegłego roku kilka kolejnych izb zdecydowało się przyjąć tę strategię. Parlamenty, które utrzymały dotychczasowe terminy posiedzeń to: francuskie Zgromadzenie Narodowe i Senat, węgierskie Zgromadzenie Narodowe, Parlament Irlandii, niderlandzka Izba Wyższa.

W związku z pandemią swoje kalendarze parlamentarne zmieniły: Bułgaria, Rumunia i Słowenia. W Słowenii odbyły się wyłącznie sesje nadzwyczajne, ponieważ głosowanie zdalne jest możliwe tylko podczas takich sesji. W Rumunii od początku pandemii do wyborów nowych członków rumuńskiej Izby Deputowanych (wybory – 6 grudnia 2020 r.) liczba posiedzeń plenarnych została zmniejszona i odbywała się wyłącznie w trybie online, (od 21 grudnia 2020 r. kalendarz sesji plenarnych został przywrócony do stanu sprzed pandemii).

W niemieckim Bundestagu obowiązkowa obecność posłów we wtorki i piątki została zniesiona w wyniku porozumienia między grupami politycznymi. W tej Izbie przyjęto również nowe ustalenia skracające czas trwania obrad na posiedzeniu plenarnym. Zamiast 90-minutowych debat wprowadzono debaty 60-minutowe.

W niektórych parlamentach kalendarz sesji był konstruowany w zależności od potrzeb na bieżąco. Duński Folketinget zmniejszył liczbę projektów uchwał parlamentarnych i liczbę interpelacji, po zmniejszeniu przez rząd duński liczby projektów ustaw w okresie od 11 stycznia do 7 lutego 2021 r. Irlandzki Oireachtas zmniejszył liczbę posiedzeń, chociaż planuje się, że ograniczenie to będzie wkrótce złagodzone.

Środki dystansowania społecznego na posiedzeniu plenarnym

Większość izb parlamentów podjęła środki mające na celu zachowanie dystansu społecznego na posiedzeniach plenarnych.

Wiele parlamentów obraduje na posiedzeniach plenarnych przy zmniejszonej liczbie członków. Obecnie ma to miejsce w belgijskiej Izbie Reprezentantów, Danii, Finlandii, Francji (obie izby), Niemczech, Grecji, Irlandii, Niderlandach (obie izby), Portugalii, Rumunii (Senat), Hiszpanii (obie izby) i Szwecji.

Niektóre izby zdecydowały się również zmienić miejsca obrad i przenieść swoje sesje plenarne do większych budynków, na przykład na Cyprze i na Węgrzech, w Irlandii, Luksemburgu i holenderskiej Izbie Wyższej. W innych parlamentach wykorzystywane są również inne pomieszczenia parlamentarne, aby zapewnić odpowiednią liczbę miejsc w celu zachowania dystansu. Tak się dzieje w parlamencie Austrii, we francuskim Senacie czy we Włoszech. Istnieją również specjalne ustalenia dotyczące posiedzeń w Danii, Finlandii, francuskim Zgromadzeniu Narodowym, Niemczech (obie izby), Grecji, Łotwie, Macedonii Północnej, Portugalii, Rumunii, Serbii, Hiszpanii, Słowenii (obie izby) oraz Szwecji. Jeśli porządek obrad na to pozwala, czeska Izba Deputowanych stosuje system rotacyjny, w którym członkowie są podzieleni na dwie grupy, które obradują naprzemiennie. Parlament Europejski zwiększył zalecany dystans z 1,5 do 2 metrów. W niemieckim Bundestagu zastosowano rozwiązania zapewniające niezbędną odległość między parlamentarzystami (co najmniej 1,5 metra).

Są też parlamenty, które postanowiły nie zmieniać swojego sposobu obradowania. Dotyczy to czeskiego Senatu, Estonii, Gruzji, Litwy, Malty, Rumunii i Republiki Słowackiej.

Wprowadzenie zdalnych sesji parlamentarnych i zdalnego głosowania

Parlamente, które wprowadziły już zdalne sesje plenarne, utrzymały tę praktykę. Dotyczy to belgijskiej Izby Reprezentantów, Parlamentu Europejskiego, Parlamentu Łotwy, Litwy (wyjątki obowiązują w zależności od charakteru posiedzenia), Rumuńskiej Izby Deputowanych, Parlamentu Słowenii (obie izby z hybrydowym formatem uczestnictwa). Ponadto Finlandia, Portugalia i Kongres Hiszpański oferują teraz, oprócz stacjonarnej sesji plenarnej, możliwość śledzenia obrad online. Bułgaria przyjęła format hybrydowy. Rumunia (z wyjątkiem tajnego głosowania) i Estonia niedawno wprowadziły sesje plenarne online.

Głosowanie zdalne stało się również bardziej powszechne. Głosowanie takie na posiedzeniu plenarnym jest teraz możliwe w Belgii, Bułgarii, Estonii (pod warunkiem, że posiedzenie plenarne jest również online), Parlamencie Europejskim, na Łotwie, Litwie, w Rumunii, Hiszpanii (obie izby), Słowenii (obie izby, z wyjątkiem głosowań tajnych w Drzavni Zbor). W Parlamencie Grecji przeprowadza się głosowanie korespondencyjne.

Głosowanie na odległość podczas posiedzeń komisji jest możliwe w Estonii (rozwiązania ad hoc w zależności od komisji), Parlamencie Europejskim, niemieckim Bundsracie (w drodze procedury pisemnej), parlamentach: Grecji, Łotwy, Litwy, Portugalii i Rumunii (obie izby, posiedzenia odbywają się w trybie hybrydowym). W Parlamencie Szwecji głosowanie takie jest prawnie dozwolone, ale brak jest specjalnego wyposażenia technicznego.

Dostęp do galerii dla zwiedzających i mediów

Większość izb podjęła kroki w celu ograniczenia dostępu dla osób spoza parlamentu. Jednak tylko w kilku przypadkach całkowicie zamknięto „galerie” przy salach plenarnych zarówno dla odwiedzających, jak i dla mediów. Od tamtej pory panuje ogólny trend w kierunku utrzymywania przez parlamente ograniczonego dostępu do galerii dla publiczności, ale zwiększania możliwości dostępu dla przedstawicieli mediów.

Dostęp do galerii dla publiczności i dla mediów	Dostęp do galerii dla tylko dla mediów	Brak dostępu dla obu
Dania (ograniczenie do 35 miejsc dla gości), Estonia (połowa miejsc dla gości i mediów), Niemcy (ograniczony dostęp do obu izb), Węgry (ograniczony dostęp dla gości i mediów – tylko państwowe), Holenderska Tweede Kamer, Rumunia, Szwecja (normalna dla prasy, ograniczona dla gości)	Austria, Belgia, Cypr, Republika Czeska (izba niższa), Parlament Europejski, Finlandia, francuski Senat, Grecja, Włochy (obie izby), Irlandia, Łotwa, Litwa, Malta, Holenderska Izba Wyższa, Portugalia, Senat Rumunii, Hiszpania (obie izby), Republika Słowacka, Słowenia (obie izby)	Republika Czeska (Senat), francuskie Zgromadzenie Narodowe

Wizyty, wycieczki i wydarzenia

Z zasady wycieczki i inne dodatkowe wydarzenia są odwołane lub zawieszane we wszystkich parlamentach. W niemieckim Bundestagu jest wyjątek: do 20 osób może śledzić sesję plenarną z galerii. Na teren tej Izby mają również wstęp goście, których obecność jest niezbędna dla jej pracy. We włoskim Senacie wszelkie imprezy są ograniczone, a wycieczki możliwe tylko on-line. Parlament bułgarski również umożliwia jedynie wirtualne wycieczki. Duński Folketinget dopuszcza do 2 gości odwiedzających poszczególnych parlamentarzystów i pracowników, pod warunkiem, że ich obecność jest ważna dla prac parlamentarnych.

Praca zdalna pracowników parlamentu

Praca zdalna pracowników administracyjnych, o ile to możliwe, jest normą. Odsetek osób pracujących w trybie *home office* wzrósł w ostatnim czasie w parlamentach Grecji i Rumunii.

Źródło:

European Center for Parliamentary Research and Documentation, *Request 4615, State of covid-19 measures in parliaments.*